

AFGØRELSE

(Varmeforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA [...] over
AFGØRELSE FRA Gladsaxe Kommune af 2. juni 2003
OM elvarme i gulv i badeværelse

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

NÆVNETS Nævnensformand, professor, cand.jur. Christen Boye Jacob-
SAMMEN- sen
SÆTNING Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
I SAGEN Professor, dr.jur. Jens Fejø
Direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen
Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 29. juni 2003 fra [...], der klagede over Gladsaxe Kommunes afgørelse af 2. juni 2003. Kommunen gav herved afslag på klagerens ansøgning om tilladelse til at etablere elvarme i gulv i badeværelse, med henvisning til, at kommunen efter pålæg fra Energiministeriet havde nedlagt forbud mod elopvarmning.

Kommunen har fremsendt materiale i sagen ved breve af 26. februar 2004 og 25. marts 2004, som har været forelagt for klageren.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 24. juni 2004.

Den påklagede afgørelse

Fra Gladsaxe Kommunes afgørelse af 2. juni 2003 citeres:

"Afslag til udførelse af gulvvarme med el-opvarmning i baderum, [...]. Matr. [...].

Byggesagsafdelingen har modtaget Deres ansøgning om ændringer af baderum, bl.a. udførelse af gulvvarme med el-opvarmning.

Efter behandling af sagen beklager man ikke at kunne meddele tilladelse til det ansøgte.

Baggrunden for afslaget er, at Gladsaxe Kommune har efter påbud fra Energiministeriet nedlagt forbud mod nyetablering af elopvarmning for både eksisterende og ny bebyggelse.

Det bemærkes, at såfremt der udføres radiator i rummet med tilslutning fra centralvarmeanlægget, er man herfra indstillet på at godkende gulvvarme med el-opvarmning ved ansøgning om dette.
[.....]”

Klagen

Fra klagen af 29. juni 2003 fra [...] citeres:

”[.....]

Afslag på gulvvarme

Jeg skriver til jer fordi, at jeg håber på at få tilladelse til at installere gulvvarme uden at installere en radiator. [.....]
[.....]

Orientering om badeværelse

Badeværelset er ca. 4 m².

I badeværelset i dag er der ikke nogen radiator hvilket skyldes, at badeværelset ligger midt i ejendommen og er omgivet af andre opvarmede rum både til siderne, loft og gulv. Desuden er der et varmtvandsrør der går igennem badeværelset som udgiver varme.

Dette medfører at mit badeværelse ikke behøver nogle radiator i dag.

Hvorfor vil jeg have gulvvarme:

Da jeg alligevel skal i gang med at renovere mit badeværelse, er det forholdsvist billigt også at installere gulvvarme.

Det er praktisk i nogle tilfælde hurtigt at få fjernet vand fra gulvet efter bad.

Forventet elforbrug

Da jeg forventer mit elforbrug ikke vil være særlig stort (gulvvarmen skal jo ikke bruges til at varme rummet op, og alle vægge, gulv og loft er jo varme) syntes jeg det er lidt besynderligt, det bliver brugt som grund til at jeg ikke kan få installeret gulvvarme.

Hvad skal jeg gøre for at få tilladelse

I afslaget fra teknik og miljøforvaltningen skriver de at jeg godt kan få godkendelse til at installere gulvvarme hvis jeg installerer en radiator.

At jeg skal installere en radiator for at få tilladelse til at installere gulvvarme virker som lidt af en joke. Den pågældende radiator vil aldrig blive benyttet, og derfor vil den ikke påvirke mit elforbrug, og elforbruget er jo netop grunden til at de ikke vil give mig tilladelsen.

Tilbage melding fra jer

Hvis det stadigvæk ikke er muligt at få lov til at få installeret gulvvarme uden at installere en radiator, håber jeg i kan give mig en lidt dybere forklaring på afslaget, så jeg muligvis kan se en fornuftig forklaring på afslaget.

[.....]”

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Side 2 af 7

Supplerende sagsfremstilling

Nævnet har ved breve af 17. september 2003 og 10. november 2003 anmodet kommunen om bemærkninger til klagen, samt henledt kommunens opmærksomhed på afsnit 3 i skrivelse af 6. maj 1994 fra Energiministeriet til samtlige kommunalbestyrelser vedrørende forbudets indhold og omfang, hvorfra citeres:

”[.....]

På samme måde er forbudet alene rettet mod installation af elopvarmning som bebyggelsens primære varmekilde. Forbudet hindrer således ikke f.eks. opsætning i begrænset omfang som supplerende varmekilde f.eks. i yderrum eller loftsrum.

[.....]”

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Efter en rykker fra nævnets formand af 11. februar 2004 svarede kommunen ved brev af 26. februar 2004 bl.a., at det var kommunens opfattelse, at forbudet mod el-opvarmning skal tages for noget nær pålydende. Kommunen anførte endvidere:

Side 3 af 7

”[.....] Før der tages konkret stilling til en dispensation vurderes imidlertid flere forhold som f.eks.:

- Er der tale om et areal, der skal opvarmes permanent?
- Til hvor høj en temperatur skal der opvarmes?
- Vurderes etableringsomkostninger af et ikke el-baseret anlæg urimeligt store?
- Er der tale om et areal der vil kunne medvirke til opvarmning af tilstødende ikke el-opvarmede lokaler?

I den konkrete sag er der efter Gladsaxe kommunes vurdering, ikke forhold der taler for en dispensation, og derfor skal et opvarmet gulv i badeværelset, være et vandbåret anlæg. Kommunen kan samtidig godt få øje på, at muligheden for el-gulvvarme ved samtidig etablering af radiator – en løsning der var tænkt som et kompromis – kan virke lidt malplaceret og frafalder umiddelbart den mulighed.

[.....]”

Ved brev af 11. marts 2004 anmodede nævnet kommunen om bl.a. at fremsende kopi af den meddelelse som kommunen har sendt til klageren om el-varmeforbudet.

Som svar herpå fremsendte kommunen ved brev af 25. marts 2004 en kopi af ”annoncering i lokalavis” fra 1994. Dato samt avisens navn er ikke angivet. Fra annoncen citeres:

"FORBUD mod NY-etablering af el-varme i eksisterende bebyggelse.

Siden 1980 har der været forbud mod at installere elopvarmning som primær varmekilde i ny bebyggelse.

I skrivelse af 06.05.1994 har Energiministeriet pålagt alle kommuner at nedlægge forbud mod **ny**-installation af elvarme i eksisterende bebyggelse.

Eksisterende lovlig el-varme kan bibeholdes.

Der kan fortsat i særlige tilfælde opnås dispensation fra forbudet.

– Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til teknik- og miljøforvaltningens ekspedition [.....]"

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Gladsaxe Kommune har den 24. maj 2004 telefonisk oplyst, at klageren overtog ejerlejligheden den 1. februar 1997.

Side 4 af 7

Forud for den påklagede afgørelse skrev Gladsaxe Kommune den 7. marts 2003 således til klageren:

"MANGLER FØR BYGGESAGSBEHANDLING

[.....]

Efter en foreløbig gennemgang af Deres ansøgning dateret 04.02.2002 om istandsættelse af badeværelse, skal man under henvisning til bygningsreglementet 1995 (BR 95), kap. 1.6, oplyse, at byggesagsafdelingen ikke kan behandle ansøgningen, før nedennævnte materiale er modtaget:

- [.....]
 - Nærmere oplysning om tilslutning af gulvvarme. Såfremt der forefindes radiator i rummet med tilslutning fra centralvarmeanlæg, kan gulvvarme tilsluttes med elopvarmning.
 - [.....]
- [.....]"

Energiklagenævnets praksis

Nævnet har den 20. februar 2003 (j.nr. 21-12) truffet afgørelse i en sag hvor en kommune havde påbudt en grundejer at ændre opvarmningen af dennes ejendom fra el-varme til naturgas, med henvisning til et af kommunen besluttet forbud mod el-varme. Forbudet mod el opvarmning var ikke meddelt ejeren på anden måde end annoncering i lokalpressen. Efter § 16, stk. 1 i den dengang gældende bekendtgørelse nr. 196 af 22. marts 1991 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg fremgik, at kommunalbestyrelsen kunne beslutte, at nærmere angivne opvarmningssystemer ikke må etableres i ny bebyggelse inden for et afgrænset geografisk område. Af stk. 5 fremgik, at beslutning herom skulle meddeles ejendommens ejer snarest muligt og senest ved udstedelse af byggetilladelse.

Nævnet konstaterede, at forbudet mod el-opvarmning ikke var meddelt i overensstemmelse med disse bestemmelser, og derfor ikke kunne håndhæves overfor ejendommens ejer.

Bestemmelserne findes tilsvarende i § 19 i den i dag gældende bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation fra et forbud, jfr. § 19, stk. 4.

Retsgrundlaget

På tidspunktet for Gladsaxe Kommunes beslutning om forbud mod el-opvarmning var lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning gældende. Herfra citeres:

”§ 14. Hvis det skønnes nødvendigt til gennemførelse af varmforsyningsplanlægningen, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at nærmere angivne opvarmningssystemer ikke må etableres i eksisterende eller ny bebyggelse inden for et afgrænset geografisk område.

Stk. 2. Energiministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen at træffe bestemmelse efter stk. 1.

Stk. 3. Energiministeren kan efter forhandling med de kommunale organisationer fastsætte regler om adgangen til at dispensere fra en beslutning efter stk. 1.

§ 15. Energiministeren kan fastsætte regler om, hvorledes kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 11-14 skal meddeles eller offentliggøres, samt om at beslutningerne skal tinglyses på de pågældende ejendomme.”

De citerede bestemmelser er fortsat gældende.

Tilføjelsen om eksisterende bebyggelse i § 14, stk. 1 blev indføjet ved lov nr. 96 af 9. februar 1994 og trådte i kraft den 1. marts 1994.

Fra afsnit 3 i skrivelse af 6. maj 1994 fra Energiministeriet til samtlige kommunalbestyrelser citeres:

”[.....]

3. Forbudets indhold og omfang

[.....]

Forbudet omfatter således alene forbud mod installation af direkte elopvarmning og f.eks. ikke elpatroner i et vand-bårent central-system eller eldrevne varmepumper.

(.....)

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Side 5 af 7

På samme måde er forbudet alene rettet mod installation af elopvarmning som bebyggelsens primære varmekilde. Forbudet hindrer således ikke f.eks. opsætning i begrænset omfang som supplerende varmekilde f.eks. i yderrum eller loftsrum.

(.....)

4. Forbudets gennemførelse og frister

[.....]

Kommunalbestyrelsens beslutning om forbud mod etablering af elopvarmning bekendtgøres ved annoncering i dagspressen eller på den sædvanligt anvendte annonceringsmåde for kommunale informationer og beslutninger (lokal ugepresse, nyhedsbreve e.a.). Hertil kommer, at forbudet i konkrete sager tillige kan fremgå i forbindelse med udstedelse af byggetilladelse til ny- eller ombygning mv.

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Side 6 af 7

Forbudet træder i kraft ved offentliggørelsen, som skal finde sted snarest efter vedtagelsen af forbudet i kommunalbestyrelsen.

[.....]"

Fra vejledning af august 1998 til bekendtgørelse nr. 196 af 22. marts 1991 om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg citeres:

"Forbuddet gælder, hvis elvarmen skal være bygningens primære varmekilde. Der kan således godt i begrænset omfang installeres el-radiatorer som supplerende varmekilde, fx i yderrum og lofttrum. Begrænset elopvarmning i badeværelsesgulve, komfortvarme, er ikke omfattet af forbuddet."

Energiklagenævnets bemærkninger

Sagen drejer sig om, hvorvidt det af Gladsaxe Kommune offentliggjorte forbud mod etablering af elvarme kan håndhæves over for klageren.

Nævnet afgørelse vedrører således ikke forhold til anden lovgivning.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at nærmere angive opvarmningssystemer ikke må etableres i ny og eksisterende bebyggelse jf. § 14, stk. 1, i varmforsyningsloven og for ny bebyggelse ligeledes, jf. § 19, stk. 1, i tilslutningsbekendtgørelsen.

Nævnet finder ikke, at el-varme i et 4 m² stort badeværelsesgulv er lejlighedens primære varmekilde, ligesom det bemærkes, at komfortvarme i et badeværelsesgulv ikke er omfattet af forbudet. Kommunens afgørelse bør derfor ophæves.

Energiklagenævnets afgørelse

Gladsaxe Kommunes afgørelse af 2. juni 2003 ophæves, idet etablering af el-gulvvarme i et badeværelse ikke kræver dispensation fra forbud mod etablering af el-opvarmning.

Afgørelsen er truffet efter § 26, stk. 1, i lov om varmforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 af lov om varmforsyning og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til Gladsaxe Kommune og [...].

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnshoved

21. juli 2004

J.nr.: 21-155

Eksp.nr.: 15752

SPR

Side 7 af 7

/ Søren Præstholm
Fuldmægtig